

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Adresatams pagal sąrašą

2023-02-28 Nr.10-1031

DĖL SMURTO PREVENCIJOS ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – ministerija), vykdydama Darbuotojų psichologinės gerovės užtikrinimo asmens sveikatos priežiūros sistemoje veiksmų 2021–2024 metų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. V-322 „Dėl Darbuotojų psichologinės gerovės užtikrinimo asmens sveikatos priežiūros sistemoje veiksmų 2021–2024 metų plano patvirtinimo“ (toliau – Planas), siekia įgyvendinti jame numatytą uždavinį – mažinti ir tinkamai valdyti smurto apraiškas asmens sveikatos priežiūros įstaigose (toliau – ASPĮ). Tam ministerija parengė priemones, apie kurias teikia informaciją ir skatina ASPĮ vadovus jas pasitelkti, užtikrinant savo kaip darbdavio pareigą kurti bei palaikyti saugią ir sveiką darbo aplinką.

Nuo 2022 m. lapkričio 1 d. pasikeitus Lietuvos Respublikos darbo kodekso 30 straipsnio nuostatomis, numatyta pareiga darbdaviams, kurių vidutinis darbuotojų skaičius yra daugiau kaip penkiasdešimt, patvirtinti smurto ir priekabiavimo prevencijos politiką. Atsižvelgiant į tai, taip pat į ASPĮ veiklos organizavimo, darbo sąlygų ir kitus ypatumus, kurie būdingi tik sveikatos sektoriui, bei siekiant vieningos šios srities įgyvendinimo praktikos skirtingose ASPĮ, 2023 m. vasario 24 d. sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-257 patvirtintos Asmens sveikatos priežiūros įstaigos smurto ir priekabiavimo prevencijos politikos rengimo ir jos įgyvendinimo rekomendacijos. Jos parengtos bendradarbiaujant su medicinos darbuotojus atstovaujančiomis asociacijomis, ASPĮ atstovais, siekiant pateikti smurto ir priekabiavimo prevencijos politikos rengimui, vykdymui ir įgyvendinimo stebėsenai reikšmingus veiklos aspektus, detalizuoti galimą pranešimų apie smurtą ir priekabiavimą teikimo ir nagrinėjimo tvarką.

Tikimasi, kad parengtos vieningos gairės padės visų ASPĮ vadovams mažinti smurto ir priekabiavimo atvejų mastą ir žalą, stiprinti prevencines priemones ir veiksmus, užtikrinančius geresnius medicinos darbuotojų tarpusavio santykius. Atkreipiamas dėmesys, kad ASPĮ, kurių savininko (dalininkų) teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, turi iki 2023 m. gegužės 1 d. peržiūrėti ir prireikus patikslinti ASPĮ smurto ir priekabiavimo prevencijos politiką ir (ar) su juo susijusius dokumentus pagal patvirtintas Asmens sveikatos priežiūros įstaigos smurto ir priekabiavimo prevencijos politikos rengimo ir jos įgyvendinimo rekomendacijas.

Pažymėtina, kad 2021 m. ministerijai pradėjus vykdyti kitas Plano priemones, susijusias su medicinos darbuotojų kvalifikacijos kėlimu, tarpusavio santykių gerinimu, identifikuotas poreikis stiprinti ASPĮ darbuotojų žinias apie psichologinį smurtą (įskaitant mobingą), kaip vieną dažniausiai

pasireiškiančių ir sudėtingiausiai atpažįstamų smurto formų. Tuo vadovaudamasi ministerija 2022 m. inicijavo kvalifikacijos tobulinimo programos parengimą, kuri buvo išbandyta, patvirtinta ir perkelta į elektroninę erdvę, siekiant sudaryti sąlygas lanksčiai ir nemokamai skirtingų ASPĮ darbuotojams naudotis jų turiniu. E-mokymai skirti ugdyti bazines žinias ir įgūdžius psichologinio smurto tema, jie apima psichologinio smurto sampratą, jo rūšių, atsiradimo priežasčių bei pasekmių klausimus, suteikia žinių apie psichologinio smurto raišką, požymius, taip pat elgesio strategijas, padedančias stabdyti smurtinį elgesį. Mokymuose pateikiamos praktinės situacijos, surinktos specialistų iš skirtingų ASPĮ darbuotojų mokymų ir konsultacijų metu.

Šie mokymai parengti Higienos instituto Kompetencijų centro ir patalpinti jo virtualioje mokymosi aplinkoje (<https://emokymai.sskc.lt/>), prie kurios gali prisijungti visi užsiregistravę ASPĮ darbuotojai (naudotojo vadovas pridedamas). Mokymų trukmė – 2 val., savarankiškai susipažinus su visa mokymų medžiaga ir atlikus testą, išduodamas mokymų baigimo pažymėjimas. Atsižvelgiant į tai, kad darbuotojų žinios, gebėjimai bei nuostatos yra tiesiogiai susijusios su bendravimo ir bendradarbiavimo patirtimi, tarpusavio darbuotojų santykiais įstaigoje, ministerija kviečia visų ASPĮ vadovus naudotis šių mokymų turiniu, įtraukiant kuo didesnę darbuotojų skaičių. Kilus klausimų dėl mokymų prašome kreiptis į mokymų administratorių el. paštu emokymai@sskc.lt.

PRIDEDAMA:

1. Asmens sveikatos priežiūros įstaigos smurto ir priekabiavimo prevencijos politikos rengimo ir jos įgyvendinimo rekomendacijos;
2. Prisijungimo prie Higienos instituto Kompetencijų centro virtualios mokymosi aplinkos vadovas.

Sveikatos apsaugos ministras

Arūnas Dulkys

Parengė

Simona Bieliūnė, tel. +370 5 266 1406, el. p. simona.bieliune@sam.lt